

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΤΡΙΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ
ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

ΜΕΓΑΛΗ ἀληθῶς καὶ ἀνεκδιήγητος ἡ
πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς εὐσπλαγχνία τοῦ
πανυπεραγάθου καὶ παντελεήμονος θεοῦ·
πλήρης ἐστὶ πᾶσα ἡ θεία γραφή, παλαιά τε
καὶ νέα, λόγων, οἵτινες μεγάλην ἐλπίδα
σωτηρίας στάζουσιν εἰς τῶν ἁμαρτωλῶν

τὴν καρδίαν. Ἐνοῶν τῶν ἁγίων προφη-
τῶν τὰ βιβλία· ἐκεῖ ἀκούεις τὸν μὲν Ἡ-
σαΐαν κηρύττοντα· « Δεῦτε διαλεχθῶμεν, ^{Ἡσ. 1. 18.}
» λέγει Κύριος, καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρτίαι
» ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ·
» ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευ-

» κανῶ » τὸν δὲ Ζαχαρίαν, προσκαλοῦντα τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Κυρίου διὰ τούτων τῶν ἐμφαντικῶν λόγων·

Ζαχ. 1. 3. « Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐπι-
» στρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος τῶν
» δυνάμεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς,
» λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων » ἀνάγνωθι
τῶν θεοκηρύκων ἀποστόλων τὰς ἐπιστολάς·
ἐν αὐταῖς εὐρίσκεις τὸν μὲν Πέτρον διδά-

Πράξ. 3.
19.

σκοντα ταῦτα· « Μετανοήσατε οὖν, καὶ
» ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς
» ἀμαρτίας »· τὸν δὲ Παῦλον ἐξομολογούμε-
νον, καὶ λέγοντα· « Ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς
» ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι,
» ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ ». Μελέτησον τὸ
ἅγιον εὐαγγέλιον· ἐν αὐτῷ βλέπεις ταῦτα
τὰ εὐσπλαγχνικώτατα λόγια τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· « Δεῦτε πρὸς με
» πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
» καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς ». Εἰς πάντα σχεδὸν
τὰ μέρη τῶν ἁγίων γραφῶν βλέπομεν, ὅτι ὁ
πολυεὐσπλαγχνος θεὸς προσκαλεῖ τοὺς ἀμαρ-
τωλοὺς εἰς μετάνοιαν, καὶ ὑπόσχεται τὴν
ὑποδοχὴν καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ἀμαρτιῶν,
καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς αὐτῶν.

Ἄλλ' ὦ Κύριε τοῦ ἐλέους, ἄπειρός ἐστιν
ἡ εὐσπλαγχνία σου· οὐ μόνον διὰ τῶν
ἀληθεστάτων σου λόγων ἐθαρσοποίησας
τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ἀλλὰ καὶ εὐδόκησας,
ἵνα γραφθῶσιν εἰς τὰ ἅγια βιβλία σου παν-
τοῖα παραδείγματα, φυτεύοντα εἰς τὰς ψυ-
χὰς αὐτῶν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας τὴν
ἐλπίδα· εἰς τοῦτο μὲν τὸ μέρος τῶν θείων
Γραφῶν βλέπομεν μοιχοὺς καὶ φονεῖς γενο-

μένους ἀγίους, καθὼς τὸν Δαβὶδ· εἰς ἐκείνῳ
δὲ, ἀνθρώπους πλάνους καὶ ἀσπλάγχνους
πλανήσαντας πολλοὺς ἀπὸ τῆς πίστεως,
καὶ ἐκχέαντας αἷμα πολὺ ἀθῶον, καὶ ὁμοῦ
ἐλεηθέντας, καθὼς τὸν Μανασσῆ· ὧδε μὲν
ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ συκοφάντης Ζακχαῖος
ἐπέτυχεν σωτηρίας, καὶ ὁ τελῶνης ὁ Ματ-
θαῖος ἐχειροτονήθη ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστής·
ἐκεῖ δὲ, ὅτι ἡ πόρνη ἔλαβε πασῶν τῶν ἀμαρ-
τιῶν αὐτῆς τὴν ἄφεσιν, καὶ ἡ παράνομος
Σαμαρεῖτις ἐκήρυξεν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐστὶν
ὁ προσδοκώμενος Μεσίας· βλέπε ἐκεῖ τὸν
ἄσωτον υἱόν· αὐτὸς ἐστὶν ὁ τύπος παντός
διεφθαρμένου, καὶ εἰς τὸν βυθὸν τῶν ἀμαρ-
τιῶν καταπεποντισμένου ἀμαρτωλοῦ· βλέ-
πε δὲ, πῶς ἰδὼν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐρχόμενον
μὲν πρὸς αὐτὸν, μακρὰν ὁμοῦ ἀπέχοντα
ἀπ' αὐτοῦ, εὐσπλαγχνίζεται αὐτὸν, καὶ
τρέχει εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἐναγκα-
λίζει καὶ φιλεῖ αὐτὸν, καὶ ἐνδύει τὴν σολὴν
τὴν πρώτην, καὶ βάλλει δακτύλιον εἰς τὴν
χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας, ταῦτα δὲ εἰσι τῆς θείας αὐτοῦ εὐ-
σπλαγχνίας τὰ χαρίσματα· σφάζει δὲ τε-
λευταῖον ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν μόσχον τὸν σιτευ-
τὸν, τουτέστι μεταδίδωσιν αὐτῷ καὶ αὐ-
τῶν τῶν μυστηρίων τῆς θείας εὐχαριστίας·
ἐκ τούτου δὲ αἱ συμφωνίαι καὶ οἱ χοροὶ
καὶ ἡ εὐφροσύνη, σύμβολα τῆς χαρᾶς τῶν
δικαίων καὶ ἐπουρανίων ἀγγέλων « ἐπὶ ἐνὶ Λουκ. 15.
7.
» ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι ». Ἐὰν στρέψῃς
τὰ ὄμματα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Καϊάφα, ἐν-
δον μὲν αὐτῆς ἀκούεις, ὅτι ὁ Πέτρος τρὶς
μεθ' ὄρκου ἠρνήθη τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· ἔξω

Ακουκ. 23.
42, 43.

δὲ τῆς αὐτῆς αὐλῆς βλέπεις τὸν Πέτρον κλαίοντα πικρῶς καὶ δικαιούμενον· ἐὰν ἐνατενίσῃς εἰς τὸν Γολγοθᾶ, βλέπεις ἐκ δεξιῶν τοῦ ἐσταυρωμένου Σωτῆρος ἓνα ληστήν ἐπὶ σταυροῦ κρεμάμενον, γνωρίζοντα τὰ ἴδια ἁμαρτήματα, καὶ μετανοοῦντα· ἀκούεις δὲ, ὅτι ὁ ἐσταυρωμένος Κύριος ὑπόσχεται αὐτῷ τὴν αἰώνιον βασιλείαν· ὁ μὲν ληστής κραυγάζει. « Μνήσθητί μου Κύριε, » ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου »· ὁ δὲ Κύριος ἀποκρίνεται πρὸς αὐτόν· « Ἀμήν » λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ » παραδείσῳ ». Ἐὰν προσηλώσῃς τοῦ νοός σου τὰ ὄμματα εἰς τὴν Δαμασκόν, βλέπεις, ὅτι εἰς μίαν καιροῦ στιγμήν, ὁ διώκτης τῶν χριστιανῶν ὁ Παῦλος γίνεται σκεῦος ἐκλογῆς, καὶ κήρυξ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ ὁ φθορεὺς τῶν ἐκκλησιῶν στηρίζει τὰς εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐκκλησίας. Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμασὰ τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῆς εὐσπλαγχνίας σου. Ποῖος ἁμαρτωλὸς ἀκούων τόσας θείας ὑποσχέσεις, καὶ βλέπων τόσα σεσωσμένων ἁμαρτωλῶν παραδείγματα, οὐ λαμβάνει θάρρος, καὶ οὐ πιστεύει, ὅτι, ἐὰν μετανοήσῃ, ἀνοίγει αὐτῷ ὁ θεὸς τοῦ παραδείσου τὴν θύραν;

Ἀληθῶς καὶ τὰ λόγια τοῦ θεοῦ καὶ τὰ παραδείγματα τῶν δικαιωθέντων ἁμαρτωλῶν ἰσχυρὰ εἰσι καὶ ἱκανὰ πρὸς τὸ πείσαι, ὅτι ὁ θεὸς δέχεται τοὺς μετανοοῦντας περιχαρῶς, καὶ συγχωρεῖ τὰ τούτων ἁμαρτήματα πανευσπλάγχνως· πλὴν καθεὶς διστάζει περὶ τοῦ, ἐὰν μετάνοια αὐτοῦ φα-

νῇ πρὸς τὸν θεὸν εὐπρόσδεκτος· καθεὶς βλέπει εἰς τοὺς μετανοήσαντας καὶ δικαιωθέντας κατάνυξιν, δάκρυα, κόπους, ἀγῶνας, νηστείας, προσευχὰς, ἐλεημοσύνας, ἔργα ἀρετῆς θαυμασὰ καὶ ἐξαισία· ὅθεν στοχαζόμενος, ὅτι γυμνός ἐστι τούτων πάντων, διστάζει περὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ εὐλογοφανῶς ἀμφιβάλλει· τοῦτον τὸν δισταγμὸν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν διώκει ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν ὁ θεόπνευστος Παῦλος διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ τῆς σήμερον ἀναγνωσθείσης.

« Ἐχομεν, λέγει, ἀρχιερέα μέγαν, διελη- ἐβρ. 4.14
» λυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν » τοῦ θεοῦ ». Ἀκούεις; ἀρχιερεὺς ἐστὶν ἐκεῖνος, παρ' οὗ ζητεῖς τῶν ἁμαρτιῶν σου τὴν συγχώρησιν· τοῦ δὲ ἀρχιερέως ἔργον ἐστὶν ἢ ὑπὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν πρεσβεία· ἀλλὰ καὶ μέγας ἐστὶν οὗτος ὁ ἀρχιερεὺς· μέγας, ἐπειδὴ διελθὼν τοὺς οὐρανοὺς, « ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης εβρ. 1. 3.
» ἐν ὑψηλοῖς »· μέγας, ἐπειδὴ αὐτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· μέγας, καθότι οὐκ ἔστι μόνον ἄνθρωπος, ὡς οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς, ἀλλ' ἔστι καὶ θεὸς ἀληθινὸς ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ· ἰσχυρὰ οὖν καὶ τελεσιουργὸς ἢ τούτου πρεσβεία· οὕτω πιστεύετε, κρατεῖτε, λέγει, ταύτην τὴν ὁμολογίαν· « κρατῶ-
» μεν τῆς ὁμολογίας ». Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἐβρ. 4.14.
οὗτος ὁ ἀρχιερεὺς οὐκ ἔστιν ἀσυμπαθὴς, ἀλλὰ συμπαθέστατος, ἐπειδὴ ἐδοκίμασε χωρὶς ἁμαρτίας πάντα τὰ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀσθενήματα· « Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρ- αὐτ. 15.

» χιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς
 » ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ
 » πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἀμαρτίας »
 Ἀβ. 16. προσέλθετε οὖν μετὰ παρρησίας· « Προσερ-
 » χώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας »· ἀκούεις;
 Μετὰ παρρησίας, λέγει· ποῦ λοιπὸν ἔχει
 τόπον ὁ δισταγμὸς σου καὶ ἡ ἀμφιβολία
 σου, ὅταν ὁ Παῦλος, ἤγουν αὐτὸ τοῦ Χρι-
 στοῦ τὸ στόμα, προστάσῃ καὶ λέγῃ σοι,
 πρόσσελθε μετὰ παρρησίας; ὅπου παρρησία,
 ἐκεῖ ὁ δισταγμὸς φεύγει, καὶ διασκεδάζε-
 ται πᾶσα ἀμφιβολία· ἀκουσον δὲ καὶ ποῦ
 στέλλει σε· « Τῷ θρόνῳ, λέγει, τῆς μεγα-
 » λωσύνης », ἤγουν ἔμπροσθεν αὐτῆς τῆς
 παντοδυναμίου καὶ πανευσπάγγου θεότη-
 τος. Διὰ ποῖον δὲ τέλος ἐξαποστέλλει ἡμᾶς
 ἐκεῖ; « Ἴνα λάβωμεν, λέγει, ἔλεον, καὶ
 » χάριν εὐρωμεν »· πόθεν δὲ ἡ χάρις καὶ τὸ
 ἔλεος; ἐκ τῆς πρεσβείας τοῦ μεγάλου
 ἀρχιερέως· διότι αὐτὸς ζῶν ἐστὶ καὶ προ-
 σθεύει διαπαντός, καὶ δύναται δοῦναι τὴν
 τελείαν σωτηρίαν εἰς τοὺς διὰ τῆς μεσιτείας
 αὐτοῦ προσερχομένους εἰς τὸν θεόν. « Ὅθεν
 » καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
 » προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάν-
 » τоте ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν ».
 Μετὰ ταῦτα ποῖα μένει ἀμφιβολία;

Ἐὰν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις περι-
 φρονήσῃ τὸν νόμον ἐνός ἐπιγείου βασιλέως,
 ἔχη μεσίτην καὶ πρέσβυν πρὸς τὸν βασι-
 λέα τὸν μονογενῆ καὶ ἀγαπητὸν υἱὸν αὐτοῦ·
 εἰς δὲ τῶν πρώτων ὑπουργῶν τῆς βασι-
 λείας λέγει πρὸς αὐτὸν, πρόσσελθε μετὰ
 παρρησίας πρὸς τὸν βασιλέα, ζήτησον

συγχώρησιν, καὶ μὴ διστάζης, διότι ὁ υἱὸς
 αὐτοῦ πρεσθεύει διαπαντός ὑπὲρ σοῦ· διὰ
 τοῦτο μέλλει ἐλεῆσαι σε ὁ βασιλεὺς, καὶ
 κατατάξαι σε εἰς τὴν πρώτην σου ἀξίαν
 καὶ κατάστασιν· διστάζει ἄρα γε τότε
 αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; οὐδόλως· ἀλλὰ τρέχει
 εὐθὺς μετὰ θάρρους, καὶ προσπίπτει πρὸς
 τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ ζητεῖ συγ-
 χώρησιν· καὶ ὅμως, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι εἰσιν
 ἀπατηλοὶ καὶ μεταβλητοὶ, ἐνδεχόμενόν
 ἐστὶ τὸ, ὅτι ἢ ὁ ὑπουργός, ὁ ὑποσχόμενος
 τὴν συγχώρησιν, δολιεύεται καὶ ψεύδεται,
 ἢ ὅτι εἰς τὸ μεταξὺ τοῦ καιροῦ ὁ υἱὸς τοῦ
 βασιλέως παύει τὴν πρεσβείαν, ἢ ὁ βασιλεὺς
 μεταβάλλει γνώμην· εἰς δὲ τὰ θεῖα πράγ-
 ματα οὐδὲ δόλος προχωρεῖ, οὐδὲ ψεῦδος
 πλησιάζει, οὐδὲ ἡ μεταβολὴ ἔχει τόπον·
 « Τὰ λόγια Κυρίου εἰσὶ λόγια ἀγνά· ἀργύ-
 » ριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῆ γῆ, κεκα-
 » καθαρισμένον ἐπταπλασίως »· Εἰς τῆς
 μετανοίας τὴν ὑπόθεσιν βασιλεὺς ἐστὶν ὁ
 θεός, παραβάτης τοῦ νόμου ὁ ἀμαρτωλός,
 πρέσβυς ὑπὲρ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἀμαρ-
 τιῶν ὁ μέγας καὶ συμπαθέστατος ἀρχιερεὺς,
 ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τοῦ θεοῦ μονογενῆς
 καὶ ἀγαπητὸς υἱός· εἰς δὲ τῶν πρώτων
 ὑπουργῶν τῆς θείας βασιλείας ἐστὶ τὸ
 σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὁ ἀναβάς ἕως τρίτου
 οὐρανοῦ, καὶ ἰδὼν καὶ ἀκούσας ἄρρητα
 ῥήματα, ὁ Παῦλος, ἐν ᾧ ἔζη ὁ Χριστός, ἡ
 αὐτοαλήθεια· Αὐτὸς οὖν προσκαλεῖ· πρόσ-
 σελθε, λέγει, μετὰ παρρησίας· αὐτὸς ἐπιθε-
 βαιοῖ, ὅτι ὁ μονογενῆς υἱὸς τοῦ θεοῦ πρε-
 σθεύει ἀδιαλείπτως ὑπὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν

ἀμαρτιῶν· αὐτὸς μάρτυρεῖ, ὅτι, ἐὰν προσέλθῃς, λαμβάνεις ἔλεος, καὶ εὐρίσκεις χάριν· μετὰ ταῦτα ἀμφιβάλλεις, ὅτι, ἐὰν προσέλθῃς πρὸς τὸν θεὸν ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει, λαμβάνεις τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῆς ψυχῆς σου τὴν σωτηρίαν; ἐὰν ἀμφιβάλλῃς, ἀμαρτάνεις, ἐπειδὴ οὐ πιστεύεις εἰς τοῦ θεοῦ τὰ λόγια, οὐδὲ εἰς τὴν δύναμιν τῆς παντοδυναμίου μεσιτείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

Ἀληθῶς καὶ τῶν προφητῶν τὰ κηρύγματα, καὶ τῶν ἀποστόλων ἢ διδασκαλία, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ πρόσκλησις, καὶ τὰ πολλὰ τῶν μετανοησάντων καὶ σωθέντων παραδείγματα περιθαβρύνουσι τοὺς ἀμαρτωλοὺς, πλὴν τοῦ θεοφόρου Παύλου τὰ λόγια ἐξορίζουσιν ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀμφιβολίαν. Παρατηρῶ ὁμοῦς ἐν αὐτοῖς μίαν λέξιν, ἥγουν τὴν λέξιν,

Ἐβρ. 4. 16. « Εὐκαιρον »· αὐτὴ δὲ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, εἰμὴ τὸν καιρὸν τὸν ἀρμόδιον· « Προσερ-
» χώμεθα οὖν, λέγει, μετὰ παρρησίας τῷ
» θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον,
» καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν ».
Πρόσελθε, λέγει, μετὰ θάρρους τῷ θρόνῳ
τῆς μεγαλωσύνης εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἀρ-
μόδιον, ἵνα λάβῃς τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοή-
θειαν τῆς θείας χάριτος· βλέπω δὲ, ὅτι τὸ
αὐτὸ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Κυρίου ἐδίδαξεν
πρὸ τοῦ Παύλου ὁ προφήτης Ἠσαΐας, εἰπών·

Ἠσ. 49. 8. « Οὕτω λέγει Κύριος, καιρῷ δεκτῷ ἐπή-
» κουςά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας
» ἐβοήθησά σοι ». Ἐκ τούτων φανερόν ἐστιν,
ὅτι, ἐὰν προσέλθω πρὸς τὸν θεὸν εἰς καιρὸν

ἀνάρμοστον, οὐδὲ ἔλεος λαμβάνω, οὐδὲ χά-
ριν εὐρίσκω. Ποῖος δὲ ἄρα γέ ἐστιν οὗτος ὁ
ἀρμόδιος καιρὸς, ὁ τόσον ἀναγκαῖος πρὸς τὴν
σωτηρίαν; οὐδεὶς ἄλλος, εἰμὴ ὁ καιρὸς τῆς
παρούσης ζωῆς ἡμῶν· διότι μετὰ θάνατον
οὐδὲ ἡ μετάνοια ἰσχύει, οὐδὲ ἐξομολόγησις
γίνεται· « Ὅτι οὐκ ἐστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ
» μνημονεύων σου, ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ τίς ἐξομο-
» λογήσεται σοι »; ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν
τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐστιν ἄδηλος καὶ ἀγνώρι-
στος· ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι οὐ μόνον,
ἀφ' οὗ φθάσωσιν εἰς τὸ γῆρας, ἀλλὰ καὶ
εἰς αὐτὸ τὸ ἄνθος τῆς νεότητος, καὶ εἰς
αὐτὰς τὰς ἡμέρας τῆς παιδικῆς καὶ νη-
πιώδους ἡλικίας· ἐκρύβη ἀφ' ἡμῶν ἡ ὥρα
τοῦ θανάτου· ποῖος ἄνθρωπος οἶδεν, ἐὰν
φθάσῃ, οὐ λέγω τὸ ἐρχόμενον ἔτος, οὐδὲ
τὸν ἐρχόμενον μῆνα, οὐδὲ τὴν ἐρχομένην
ἐβδομάδα, ἀλλὰ τὴν αἰῶνον ἡμέραν; οὐδεὶς·
διότι πολλοὶ ἐγείρονται μὲν τὸ πρωῒ, οὐ
προφθάνουσι δὲ ἰδεῖν τὸ ἑσπέρας.

Ταλαίπωροι ἡμεῖς· ἡμεῖς ἐσμεν ἀμαρ-
τωλοί· ἐὰν μὴ προσέλθωμεν πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστὸν, καὶ ζητήσωμεν τὸ ἔλεος
αὐτοῦ, οὐκ ἔχομεν σωτηρίας ἐλπίδα· πρὸς
τὸν Χριστὸν δὲ οὐ δυνάμεθα προσελθεῖν,
εἰμὴ διὰ τῆς μετανοίας· ἡ δὲ μετάνοια, ἐὰν
μὴ τελειωθῇ εἰς τὸν ἀρμόδιον καιρὸν, οὐδὲν
ὠφελεῖ, ὁ ἀρμόδιος καιρὸς εἰσὶν αἱ ἡμέραι
τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀλλ' αὐταὶ παρέρχονται ὡς
σκιά, καὶ ὡς τὸ ἐνύπνιον τοῦ ἐξεγειρομένου,
ἐκλείπουσιν ὡς ὁ χόρτος, καὶ ἐξανθοῦσιν ὡς
τοῦ ἀγροῦ τὸ ἄνθος· « Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος
» αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ,
15.

» οὕτως ἐξανθήσει ». Οὐδείς δὲ γινώσκει, οὐδὲ εἰς ποίαν ἡλικίαν, οὐδὲ εἰς ποίαν ἡμέραν, οὐδὲ εἰς ποίαν ὥραν ἢ ζωὴ αὐτοῦ λαμβάνει τέλος. Εἰς τοιαύτας στενάς περιστάσεις ποία ὁδὸς ἢ τῆς σωτηρίας; δεικνύει αὐτὴν εἰς ἡμᾶς ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ προφήτης· « Σήμερον, » λέγει, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ » σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν »· σήμερον ἀκούεις τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου σου, τὴν προσκαλοῦσάν σε, καὶ λέγουσαν· πρόσσελθε μετὰ παύσεως εἰς τὸν θρόνον τῆς μεγαλωσύνης, ἵνα λάβῃς ἔλεος, καὶ εὐρῆς τὴν βοηθοῦσάν τε χάριν· μὴ οὖν σκληρύνῃς τὴν καρδίαν σου διατῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός, καὶ διὰ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἀπάλυνον αὐτὴν διὰ τῆς μετανοίας καὶ κατανύξεως. Βλέπε δὲ, ὅτι ὁ οὐρανόφρων Παῦλος συνέτεμε τὸ, σήμερον, τοῦ Δαβὶδ εἰς ὅρια συντοιμίας αὐτοῦ πρῶτον μὲν ἐπαναλαβῶν τοῦ προφήτου Ἡσαΐου τὰ λόγια, εἶπεν, ὅτι εἰς τὸν ἀρμόδιον καιρὸν εἰσακούει ὁ θεὸς τῆς μετανοίας σου τὴν δέησιν, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σωτηρίας χορηγεῖ σοι τὴν θεῖαν αὐτοῦ βοήθειαν.

2. Κορ. 5.2. « Καίρῳ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέ-
 » ρᾳ σωτηρίας ἐδοήθησά σοι »· ἔπειτα ὡς
 ἐξηγούμενος ταῦτα τὰ προφητικὰ λόγια,
 εἶπεν, ὅτι ὁ δεκτὸς καιρὸς καὶ ἡ ἡμέρα τῆς
 σωτηρίας ἐστὶ τὸ νῦν, ἡγουν ἢ παροῦσα
 ὥρα καὶ στιγμή· « Ἴδου, εἶπε, νῦν καιρὸς
 » εὐπρόσδεκτος, ἴδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας ».

Ἴδου οὖν, ἀδελφοί, νῦν καιρὸς εὐπρόσ-
 δεκτος, ἴδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας· ὅλος ὁ
 καιρὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐστὶν ἀρμόδιος διὰ

τὴν μετάνοιαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τέλος αὐτοῦ
 ἐστὶν ἄδηλον, ὁ νῦν καιρὸς ἐστὶν ὁ ἀρμο-
 διώτατος· πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς ἡμῶν
 εἰσὶν ἡμέραι ἀρμόδιοι τῇ μετανοίᾳ, κατ'
 ἐξοχὴν ὁμως αἱ παροῦσαι ἡμέραι· διότι αὐ-
 τὰς διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος παρέδωκεν
 ἡμῖν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, νηστεύσας ἡμέρας
 τεσσαράκοντα, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν αὐταῖς
 νηστεύοντες οὐ μόνον ἀπὸ τῶν τροφῶν,
 ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάσης κακίας, προσέλθωμεν
 πρὸς αὐτὸν διὰ τῆς μετανοίας, ἵνα λάβωμεν
 ἔλεος, καὶ εὐρωμεν χάριν καὶ βοήθειαν. Μὴ
 οὖν περιφρονήσωμεν τοῦτον τὸν ἀρμοδιώ-
 τατον καιρὸν, ἐπειδὴ οὐκ οἴδαμεν, ἐὰν
 προφθάσωμεν ἄλλον ὅμοιον. Μὴ εἴπῃς, ὦ
 ἄνθρωπε, εἰμὶ νέος, καὶ ἔχω καιρὸν, διότι
 ὁ θάνατος θερίζει ἐπίσης νέους καὶ γέροντας·
 μὴ θαρρήσῃς εἰς τὴν ὑγίαν σου, μηδὲ ἐλ-
 πίσης εἰς τὴν ἀνδρείαν τοῦ σώματός σου,
 διότι οὐδὲ τὴν ὑγίαν εὐλαβεῖται ὁ θάνατος,
 οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν φοβεῖται· τοῦ θανάτου
 ἢ μάχαιρα καὶ τοὺς ὑγιεῖς σφάζει, καὶ τοὺς
 ἀνδρείους φονεύει· « Ἴδου νῦν καιρὸς εὐ-
 » πρόσδεκτος, ἴδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας ».
 Ὁ παρῶν καιρὸς ἐστὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν
 ἡμῶν, τοῦ δὲ μέλλοντος καιροῦ οὐδεμίαν
 ἔχομεν ἐξουσίαν· αἱ παροῦσαι ἡμέραι εἰσὶν
 ἡμέραι σωτηρίας, ὡς ὠρισμένοι ὑπὸ θεοῦ,
 ἵνα ἐν αὐταῖς μετανοήσαντες, προσέλθωμεν
 πρὸς τὸν θεόν, καὶ λάβωμεν διὰ τῆς τοῦ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ μεσιτείας ἔλεος, καὶ χάριν,
 καὶ βοήθειαν. Μὴ εἴπῃς οὖν, ἀδελφε, ὅτι
 ἔχω καιρὸν, διότι πελαγᾶσαι· μὴ περιμένης
 ἄλλην περιόδον τεσσαρακονθημέρου νηστείας,

ἵνα τότε μετανοήσης καὶ ἐξομολογηθῆς,
διότι ὁ καιρὸς οὐκ ἔστιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν
σου· μὴ ἀναβάλλης τὴν ἐπιστροφὴν σου
ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, διότι παροργίζεις τὸν
Κύριον, καὶ προσκαλεῖς κατὰ σοῦ αἰφνίδιον

τιμωρίαν· « Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Σειρ. 5. 7.
» Κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ
» ἡμέρας· ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ
» Κυρίου ».

